

Eljárásrend
szervdonációt megelőzően kötelező jelleggel elvégzendő NSZTR lekérdezésről
kijelölt egészségügyi dolgozók részére

Tartalom

Rövidítések	1
I. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK	3
1. Jogszabályi hivatkozások	3
2. Az eljárásrend célja.....	3
3. Az eljárásrend személyi hatálya.....	3
4. A nyilatkozat meglétének, vagy hiányának ellenőrzéséért felelős személy.....	3
5. A tiltakozó regiszter lekérdezésének esetei	4
II. A TILTAKOZÓ REGISZTER LEKÉRDEZÉSÉNEK MENETE	4
6. Magyarországon elhunyt magyar állampolgár esetén	4
7. Magyarországon elhunyt külföldi állampolgár esetén	5
8. NSZTR lekérdezés eredménye:.....	5

Rövidítések**NSZTR:**

Nemzeti Szerv- és Szövetdonációs Tiltakozások Regisztere

OK:

Országos Koordinátor

SZK:

Szervkivételi Koordinátor

SZI:

Szervkoordinációs Iroda

NEAK:

Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő

OVSz:

Országos Vérellátó Szolgálat

TAJ:

Társadalombiztosítási Azonosító Jel

I. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. Jogszabályi hivatkozások

- Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény rendelkezései szerint (19. § (2)) bárki megtilthatja, hogy holttestéből szervet és szövetet átültetés, egyéb gyógyító célú felhasználás, kutatás vagy oktatás céljából eltávolítsanak.
- Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvénynek a szerv- és szövetátültetésre, valamint -tárolásra és egyes kórszövettani vizsgálatokra vonatkozó rendelkezései végrehajtásáról szóló 18/1998. (XII. 27.) EüM rendelet 6-12. §-ai rögzítik az írásos tiltakozó nyilatkozat megtételének, visszavonásának és ellenőrzésének szabályait

2. Az eljárásrend célja

Minden elhunyt agyhalott esetén, ide értve külföldi állampolgár Magyarországon bekövetkező agyhalálát is, különös gondosságot igényel a szervadományozáshoz kapcsolódó önrendelkezéshez való jog tiszteletben tartása.

Ez egyrészt azt jelenti, hogy orvosszakmai alkalmasság esetén, amennyiben az elhunyt életében nem tett tiltakozó nyilatkozatot, úgy a beleegyezését kell vélelmezni, és a szervadományozás megvalósulását támogatni kell. Másrészt azt jelenti, hogy írásos tiltakozó nyilatkozat rendelkezésre állása esetén nem valósulhat meg a szervdonáció.

A két fenti alapelvet a Magyarország területén is hatályos jogszabályok alkalmazásával kell végrehajtani, figyelembe véve az önrendelkezéshez való jog személyi hatályát is.

3. Az eljárásrend személyi hatálya

Az eljárásrend az Országos Vérellátó Szolgálat (a továbbiakban: OVSz) Transzplantációs Igazgatóságának dolgozóira, valamint a donorjelentő intézmények vezetője által kijelölt egészségügyi dolgozókra terjed ki.

4. A nyilatkozat meglétének, vagy hiányának ellenőrzéséért felelős személy

- A potenciális szervdonort jelentő orvosok, vagy a lekérdezésre jogosult kijelölt egészségügyi dolgozó: a donorjelentést követően a tiltakozó regiszter lekérdezésének kezdeményezéséért felelősek
- OK: a rögzített személyazonosító adatok alapján a tiltakozó regiszter lekérdezéséért, a lekérdezés eredményének továbbításáért felelős
- SZK: a szervkivétel helyszínén, a tiltakozó nyilatkozat lekérdezésének eredményét tartalmazó eredeti nyomtatvány biztosításáért felelős, mely az elhunyt donor dokumentációjának részét képezi

5. A tiltakozó regiszter lekérdezésének esetei

a/ Magyarországon elhunyt magyar állampolgár esetén b/
Magyarországon elhunyt külföldi állampolgár esetén

II. A TILTAKOZÓ REGISZTER LEKÉRDEZÉSÉNEK MENETE

6. Magyarországon elhunyt magyar állampolgár esetén

Lekérdezést kezdeményezi: lekérdezésre jogosult kijelölt egészségügyi dolgozó

Lekérdezést végzi: Országos koordinátor, OVSz

Tájékoztatást kap: lekérdezésre jogosult kijelölt egészségügyi dolgozó, NSZTR, Szervkoordinációs Iroda

A lekérdezésre kizárólag az agyhalál észlelésének megkezdése után van lehetőség!

- A donorjelentő kórház észleli az agyhalál kialakulásának tüneteit a jogszabályban előírt módon,
- A potenciális donorról értesítik az OVSz Szervkoordinációs Irodát (ügyeletes OK-t a donorjelentő zöld számon)
- Az ügyeletes OK ellenőrzi, hogy a donorjelentő jogosult-e a regiszter lekérdezését kezdeményezni, illetve, hogy a regiszterben rögzített telefonszámról érkezett-e a hívás.
  - o Amennyiben jogosult a lekérdezésre, és a rögzített telefonszámról telefonál, az NSZTR-től kapott 6 jegyű azonosítójának megadása után megkezdődhet a tiltakozás, vagy annak hiányának ellenőrzése az NSZTR-ben a donorjelentést követően.
    - o Amennyiben nem jogosult lekérdezésre, OK elkéri az intézményükben dolgozó, lekérdezésre jogosult személy nevét, regisztrált telefonszámát egyezteteti, és jelzi, hogy a regiszterben rögzített telefonszámon fel fogja venni vele a kapcsolatot.
    - o Amennyiben jogosult a lekérdezésre, de nem a rögzített telefonszámról telefonál, a riadó során legalább egy alkalommal a rögzített telefonszámon hívja vissza OK, amiről előzetesen tájékoztatást is ad a kijelölt egészségügyi dolgozónak.
- A donorjelentés során megadott személyazonosító adatokkal OK megkezdi a lekérdezést az NSZTR-ben
- A lekérdezés eredményét OK vagy SZK kinyomtatja, aláírásával látja el
  - o SZK gondoskodik róla, hogy az aláírt példány a szervkivételen a donor dokumentációjába kerüljön
    - o Egy példány a SZI donordokumentációjába, illetve az aláírt példány szkennelés után az NSZR-be feltöltésre kerül
    - o egy példány az NSZTR dokumentációjába kerül archiválásra.

7. Magyarországon elhunyt külföldi állampolgár esetén

Lekérdezést kezdeményezi: lekérdezésre jogosult kijelölt egészségügyi dolgozó

Lekérdezést végzi: Országos koordinátor, OVSz

Tájékoztatást kap: a lekérdezésre jogosult kijelölt egészségügyi dolgozó, NSZTR, Szervkoordinációs Iroda

A lekérdezésre kizárólag az agyhalál észlelésének megkezdése után van lehetőség!

A lekérdezés menete megegyezik a 6. ponttal, azonban TAJ alapján nem lehetséges a lekérdezés, csak személyazonosító adatokkal. Ehhez a potenciális donort jelentő kórház feladata a legalább 3 azonosító adat beszerzése. Nem életvitelszerűen Magyarországon tartózkodó külföldi állampolgár esetén a Szervkoordinációs Iroda feladata, hogy az elhunyt származási országának illetékes hatóságával egyeztessen az adott országban alkalmazott jogrend alapján az elhunyt életében tett beleegyezéséről, vagy tiltakozásának hiányáról (külön szabályozva a SZI Szabvány Műveleti Utasításaiban)

8. NSZTR lekérdezés eredménye:

A lekérdezés eredményéről PDF dokumentumot generál a rendszer.

A lekérdezés eredménye lehet:

- A rendelkezésre álló személyazonosító adatokkal nem szerepel az elhunyt a tiltakozók között
- A rendelkezésre álló személyazonosító adatokkal szerepel az elhunyt a tiltakozók között
-

A lekérdezést kezdeményező kijelölt egészségügyi dolgozó és a lekérdezést végző OK nem fér hozzá a tiltakozó regiszter adatbázisához, azt módosítani, törölni, abban új tiltakozót rögzíteni nem tud. Az NSZTR koordinátor feladata a tiltakozó regiszterben tárolt adatok naprakész nyilvántartása mellett, hogy külön eljárásrend alapján ellenőrzi a lekérdezésekhez kapcsolódó adatokat, és arról nyilvántartást vezet.